

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07310

Невтральність під диктатом з Москви

Переселена у минулому тижні конференція 95-ох „невтральних“ держав в Гааві була глумом над поняттям невідомості. Вже сам факт, що головою цієї конференції був Фідель Кастро, диктаторський президент комуністичної Куби, господар і головна фігура конференції, вже сам той факт був достаточним доказом, що йдеться не про нараду дійсно невідомих країн, які повинні становити „третій світ“ — поруч із двома суперпотугами сучасного світу, а йдеться про вижесероване Московію видивіще з головною ціллю — заманіфестувати світові ворожу з'єднанню Стейтам потугу Советського Союзу. Все стояло там під знаком ворожої демонстрації проти всього того, що немиле Москві.

Як на глум — речником ніби справжньої невідомості і головним опонентом Фідела Кастро став югославський президент Тіто — теж комуністичний диктатор у своїй країні, який проте мав відвагу критикувати наїзд СССР і його сателітів із т. зв. Варшавського пакту на Чехо-Словаччину, — мав відвагу спротивитися, щоби югославську економіку пристосувати до потреб советських 5-тирічок і мав відвагу загрознити, що коли б Москва спробувала застосувати свій чесько-словацький імперіалістичний експеримент супроти Югославії, то вона, Югославія, буде збройно боронитися. Югославського Тіта підтримували в Гааві представники Індії, Цейлону (Срі Ланка), Бирми, Сінгапуру й Малайзії.

Зате по другому бою — Фідель Кастро мав підтримку від ворожих Ізраїлю арабських країн, які на терені наради „невтральних“ захотіли перевести свої порахунки з Єгиптом за його замирення з Ізраїлем і далі заходи замирення на всьому Близькому Сході. Дійшло до такого абсурду, що за миротворчі заходи єгипетського президента Анвара Садата Кастро намагався переперти резолюцію радикальних арабських країн, з Палестинською Визвольною Організацією у провіді, щоби Єгипет взагалі викреслити з листи „невтральних“; і тільки дорожньо „компроміс“ залишено в тому блоці „третього світу“ надати Єгипет, але висловлено йому „строгу догану“.

Та конференція 95-ох держав, які погодилися переводити свої наради на комуністичній Кубі під проводом Фідела Кастро, який вислав вже — з наказу від Москви — понад 40,000 війська для комунізації Анголі й інших країн Африки, була наявним і надзвичайним прикорм новим доказом занепаду у сучасному міжнародному світі поваги з'єднанню Стейтів й інших західних держав. Советський Союз не тільки „наздігався і перегнав“ Америку в ділянці танків і морських одиниць, але й у ділянці свого політичного впливу на країни, які ще недавно були дійсно невідомими, та згодом почали відхилюватися від Америки і схилилися до Москви: бо в сучасному політичному світі все ще рішає силовий чинник, ініціативність, рішучість, ясне, виразне й відважне становище в усіх міжнародних конфліктах. На прелестний жаль американська закордонна політика все ще не признає тих фактів, — все ще не признає, що СССР рахується тільки із силою, — все ще визнає принцип „терпеливої дипломатії“, яку демократичний сенатор Генрі Джексон назвав два дні тому — у зв'язку з аферою советської бригади на Кубі — просто „угодівством“.

Як це справедливо, коли країна, в даному випадку Куба, залежна у 100 відсотках від Москви — економічно, політично і військово! Як це невідомість такої Сирії чи Іраку, які отримують з Москви достави зброї куди більші, ані ж потрібні їм для оборонних цілей. „Третій світ“ мав за завдання лагодити конфлікти і гасити зачасу іскорки, які могли довести до воєнної пожежі в будь-якій частині світу. „Третій світ“ постав тому, що Об'єднані Нації виявилися установою, яка стала трибуною для советської пропаганди і випадковою базою для сотень советських шпигунів.

Очевидно, всі резолюції, прийняті на такому терені, як муніципалізація конференції „невтральних“ на Кубі, не мають практичного значення. Але не добре також лежати собі динамізм советської закордонної політики і пропаганди і придивлятися байдуже чи з мінімальними зусиллями делікатної закулісової дипломатії — бо реальні висліди такої тактики корисні для Москви і некорисні для Вашингтону та всього вільного світу. Вони некорисні для уярмлених Советами народів, які не можуть зрозуміти, чим це чиним під самим боком Америки, у віддалі кількадесять миль від Флориди, відбувається масова міжнародна демонстрація проти Америки — під охороною советської бригади!

Льобомір Павлович НЕ ЗАВТРА — А ТЕПЕР

Вікове уярмлення нашого народу його ворогами та порівняльно короткі епізоди власної державності, не тільки не дали нашому народові задовільної можливості створити сприятливий ґрунт для державно-творчого діла, але рівнож мали трагічні наслідки — на суті його державно-творчої традиції. Через брак сприятливого ґрунту він створив можливість, на своїй власній долі, перевести свої політичні ідеї в реальне діло, а через неіснування належної державно-творчої традиції створити й закріпити ядро творчої сили, яке стало б запорукою встановлення майбутньої держави. У результаті, державно-творче діло нашого народу знайшлося до нинішнього дня в таких труднощах, яких більшість інших народів не знає. Здається, однак, що так довго, як наш народ знаходиться в колоніальному стані, так довго можливість побудування державно-творчої сили, яка стала б основою під будову Української Держави, не залишилася нездійсненою бажанням, бо це тільки можливо в обставинах необхідної для цього політичної свободи, якої там нема і якої годі очікувати в сучасному. В результаті таких обставин, в яких сьогодні знаходиться український народ на рідних землях, повинно бути зовсім ясним, чому тут в ділянці побудування такої сили остається пекучою кінечністю наших днів.

Здається, можна явно ствердити, що наша присутність, а передусім наша політична діяльність за межами рідного краю, не являє собою достатньої державно-творчої сили, ні достатнього державно-творчого діла, принаймні такого якого ми собі бажали б. На це складається чимало причин. Умовах розсіяння наших поселень по всьому світі, асиміляційного та денационалізаційного впливів нашого доквілля в країнах наших поселень, загальної апатії нашого суспільства, а передусім різних внутрішніх непорозумінь, а то й часами явної ворожнечі на нашому політичному відтинку, створюють такі обставини, в яких побудування державно-творчої сили остається все ще нездійсненою ділою. Проте, в обличчя колоніального стану, в якім знаходиться наш народ на рідних землях та непевних подій майбутнього, побудування такої сили остається чи не найважливішим нашим завданням. Отож над цим варто б нам зазвонити.

В наші дні, коли відбуваються у світі такі радикальні й часті зміни всіх політичних і соціальних відносин, примінення нашого світогляду до пекучих потреб нашої визвольної політики, а особливо до кінечності побудування державно-творчої сили за межами України, мусить остатися нашим головним завданням. Однак, щоб поставити побудову державно-творчої сили у відповідній площині, найважливішим завданням, тут в розсіянні, буде докласти всіх можливих зусиль, щоб здійснити повної консолідації наших політичних стремлінь, бо тільки в такій консолідації можна створити сприятливий ґрунт та закріпити ядро державно-творчої сили, яке стало б джерелом державно-творчого діла. Отож не менш важливою остається для нас — зуміти об'єднати наші зусилля в одну державно-творчу силу та спрямувати нашу енергію, талант та матеріальні засоби для національного державного відновлення нашого народу. Тільки при міцно організованому, духово об'єднаному, матеріально забезпеченому та цілеспрямованому політичному зусиллі ми зуміємо допомогти нашому народові та підкреслимо велику роллю діаспори у творенні державного діла. Треба усвідомити собі, що побудування державно-творчої сили за межами України остається нашим найважливішим і майже єдиним засобом боротьби нашого народу на міжнародному форумі. Нехай послужить нам зразком живісний народ, який в розсіянні за межами рідного ґрунту та часто всупереч великих труднощів, не тільки встоявся супроти свого оточення, але створив таку міцну державно-творчу силу, яка спричинилася до постання Ізраїля.

Побудування державно-творчої сили за межами України це для нас не тільки кінечність для досягнення конкретних політичних успіхів на міжнародному форумі та запорука продовження й зміцнення боротьби нашого народу на рідних землях, але одночасно це рішучий почин, який може мати вирішальний вплив на розвиток подій в Україні. Тому утворенні такої сили, слід окрему увагу присвятити двома аспектами: кінечності створення міцної матеріальної бази та залучення до активної праці найкращих та найздібніших творців державної справи. Перше й найважливіше завдання, від якого залежить існування й розвиток державно-творчої сили за межами України, — це міцна та постійна матеріальна база, бо без неї будь-яка державно-творча справа на міжнародному форумі не може принести бажаних успіхів. Тому слід особливо увагу звернути на те, щоб наше державно-творче діло розпоряджалося достатнім

о. д-р Іван Гилевський НА ПОРОЗІ ТРЬОХ ЮВІЛЕЇВ

Через три дні наша Ісраелія, духовенство, представники наших громад на поселенні, миряни наших церковних спільнот зберуться у Римі доквілля високодостойної особи Блаженнішого Патріарха Йосифа, щоб відзначити три ювілеї. Кожний з них іншого історичного виміру, але всі три разом становлять важливий етап історії Помісної Української Католицької Церкви:

50-ліття Синоду наших Патріарха Йосифа 22-го грудня 1939 року;

40-ліття Єпископських Свячень Блаженнішого Патріарха Йосифа 28-го вересня 1969 року.

Кожний з цих трьох ювілеїв — це окрема сторінка в історії нашої Церкви, але на тому історичному тлі, на якому будемо відзначати їх в Римі в дні від 20 до 25 вересня, всі три вони зливаються в одну цілість, яка концепційно становить дуже важливий історичний шабел на шляху дальшого розвитку нашої Церкви, як свідка великої хвилі усвідомлення своїх завдань і віднаходження власної ідентичності в Помісній Церкві між своїми посестрами Східними Помісними Католицькими Церквами із своєрідним Устроєм — Патріархатом.

матеріальними засобами. Створення такої матеріальної бази у формі понад мільйонного Всеукраїнського Визвольного Фонду, відсотки з якого йшли б на вдерження державно-творчого діла, — це могла б до перевернення справа. Потенціал на побудування міцної і постійної матеріальної бази в нас існує, тільки зуміємо „в імущого взяти і неумущому дати“!

Друга також важлива справа, яка запевнить скріплення і дальший розвиток державно-творчої сили, — це ідейно-свідомий й активно-творчий елемент. Притягненням до активної державно-творчої діла найбільш творчого та найздібнішого елементу не тільки уможливить продовження та зміцнення, але й удосконалення наших державно-творчих зусиль. Не дозволюймо-на-те, щоб ідейно-свідомий й активно-творчий елемент пропадав без сліду через наше недоцінювання, а ще частіше — через наш надмірний егоїзм!

У створенні СКВУ — ми заманіфестували нашу єдність на ширшій платформі, а тепер докажимо, що побудування державно-творчої сили за межами України є можливим і кінечним не завтра — а тепер!

(Продовження буде)

Льобомір Павлович ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Юрій А. Вудка. **МОСКОВЩИНА**. (Мемуари есеї). Переклад на українську мову: Вячеслав Давиденко. Мистецьке оформлення: Ростислав Глушко. Українська Видавнича Спілка. Лондон, 1978. Стр. 298.

Книжка Юрія Ар'є Вудки — це перша ластівка, яка свідчить про те, що між українським і єврейським народами повинна заіснувати найщиріша приязнь і співпраця, бо обидва ці народи переслідували колись царська, а тепер ніби комуністична Росія, як про це вірно пише автор, який є першим євреєм (так він себе називав), що так згідно з історією справедливо оцінює російську, ніби комуністичну тюрму в книжці, що її назвав „Московщина“ (по-англійськи „Muscovy“, а не якось інше).

Вудка вірно спостерігає, що росіяни-євреї це більше екстремісти й шовіністи, як советський уряд, коли йде про справу „національності“, що їх поневольється в російській тюрмі народів. Автор стрічає тільки нечисленних російських демократів, які висловлюються за незалежність України. „Соціална демагогія Москви“ має сховати велике клясове притягання широким мас населення — колосоподібні робітники, а „інтернаціональна балахонія“ має приховати національний гніт тих всіх народів, яких сиділо „приданого“ до російської імперії.

Вудка знає, що за триста років московського панування в Україні, не припиняючи, летіть кров борців за незалежність! Українці думають, що москалі уклали навіть їхнє ім'я, бо в старовину Україна називалася Руссо, а на території теперішньої Росії жили угро-фінські племена. Чужинці — подорожники стверджували не раз, що Московщина — це царство аморальності і злочинності. Цю злочинність здійснювали царі Іван Лютий і Петро I, а тепер Сталін і Ленін; всі вони є імперськими святими. Бо нашідики „просяють“ ім всі звірства, бо тільки звірствами будуються імперії! Читач з глибоким зворушенням читає про те, як автор „під час арешту вже вірив в Бога“, і щоб „знак вічного Заповіту“ зазначити на своїй тілі, він сам собі зробив обрізання примитивними засобами.

Вудка не вірить, щоб Росія могла виграти війну, бо вона досі всі війни програвала, коли вона сама воювала (Японія — 1904, Фінляндія — 1940, Польща — 1920, Кримська війна — 1854-1855).

Автор широко признається, що релігія допомогла йому витримати те все жахіття, що йому прийшлося пережити. Та вікні він

(Закінчення на стор. 6)

Д-р Степан Ворох МАТУРАЛЬНА ВЕЧІРКА ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА НЬЮЙОРКСЬКОЇ МЕТРОПОЛІЇ

У суботу, 2-го червня ц.р., в Українському Народному Домі в Ньюарку-Ірвінгтоні, відбулася спільна святкова градація абсолювентів п'ятиох шкіл українознавства ньюйоркської метрополітальної округи. У цьому святковому вечорі брали участь школи українознавства: Т-ва „Самопоміч“ з Нью Йорку, СУМА з Нью Йорку, парафії св. Михайла з Йонкерсу Н. Й. при Церкві Пам'ятнику св. Андрея в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., та Т-ва „Рідна Школа“ з Ньюарку, Н. Дж.

Підготовка цього вечора почалася ще у вересні 1978 року сходами наших батьків-матурантів Школи Українознавства Ньюарку, на яких обрано Ділового комітету в складі: голова — інж. Іван Турянський, секретар — п-ї Софія Темницька, скарбник — інж. Володимир Турянський та зв'язковий із Шкільною Радою УККА — проф. Юрій Кисілевський. Цей

мітету інж. Іван Турянський, коротким словом, відкрив матуральну імпрезу, попросивши до проведення молитви о. Михайла Кучмика ЧНІ — ігумена Отців Редомтористів в Ньюарку й учителя релігії в Школі Українознавства в Ньюарку. Після молитви, передав ведення вечором голові Т-ва „Рідна Школа“ в Ньюарку д-рові Степану Ворохові, який виволовив коротку промову про „Слово-мова, зброя народу в боротьбі за своє буття“. Д-р С. Ворох вказав на силу „Слова“, що його поставили на сторожі свого народу Шевченко, Франко і Леся Українка, та яке стало незнищимою і побідоносною зброєю наших найновіших народних борців, що кинулись у нерівний бій за життя українського народу, зваживши собі за зброю тільки „Слово-мову“. Символ боротьби, що взяв собі за зброю „Слово-мову“ — це Валентин Мороз, який незламною вірою у Слово-мову свого народу переміг найжорстокішу систему поліційної держави — найбільшій імперії в історії людства. Отож, перемога Мороза вказує на те, якою сидною зброєю обдарували градаунтів їхні батьки, школи українознавства у співдії з духовним проводом наших

церков для того, щоб допомогти українському народові стати вільним і рівноправним членом вільних народів світу.

Знання, що його градаунти — гордість нашої спільноти — одержали від шкіл українознавства, робить їх повноцінними і кориснішими громадянами цієї волелюбної американської держави, що її створив Вашингтон і якого то закон наш геніальний Пророк поставив нам і всьому людству, як першознак, як „Праведний Закон“.

Відтак, від імені всіх градаунтів, виступив абсолют-вент школи українознавства Ньюарку — Ірвінгтону Володимир Питьо. У гарному і зворушливому виступі він подякував батькам, учителям, парохам і проводом шкіл за їхню працю, відданість і любов до учнів. В. Питьо вказував на видані вже користі з їхніх 12-літніх зусиль у вивченні української мови і всіх інших українознавчих дисциплін. Уже нині, стоячи поза порогом класу українознавчих шкіл, вони відчувають, що на них лежить відповідальність допомогти своєму народові, а також, що вони пізнавши його історію й культуру зможуть компетентно нести правду про український нарід і стати в передову

лаву носіїв доброго його імені. Будучи громадянами Америки, вони зможуть передати її народові своє переконання, що український нарід належить до найшляхетніших у світі і що у майбутньому він стане прикладом правильного і корисного спільноту народів.

Опісля виступила градаунтка школи „Самопоміч“ із Нью Йорку Ліда Чорна зі словом подяки батькам, учителям і парохам. Нижніми словами вона висловила від усіх абсолювентів почування вдволення й радості, — бо ж завдяки батькам і студіям українознавства вони поширили горизонт знання про свій нарід, своє славне походження, і хоч Україна далека, вона стала нерозривною частиною їхнього світобачення, їхнього життя та — дороговказом праці на будуче.

Підякувавши д-рові Дражньовському за слово, керівник вечора представив градаунтам і гостям учасників святкування, що сиділи за почетним столом, а саме: о. д-р Юрій Шумовський, — настоятель української православної Святоотроїцької парафії в Ірвінгтоні, о. ігумен Михайло Кучмика ЧНІ — парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, о. Іван Наконечний — парох української православної парафії св. Вознесіння в Мейплуді, о. Шевчук від української католицької

церкви св. Юра в Нью Йорку, суддя Богдан Ластовський від Т-ва „Самопоміч“ в Нью Йорку, д-р Роман Дражньовський — голова Шкільної Ради УККА, д-р Ігор Турин — секретар Шкільної Ради УККА, д-р Леся Кисілевська-Ткаччел Шкільної Ради і учителька Школи Українознавства в Ньюарку, проф. Павліна Андрієнко-Данчук-директор школи СУМА в Нью Йорку і член Шкільної Ради, п-ї Марія Кішор директор Школи Українознавства в Йонкерсі, д-р Осип Мороз учитель в Йонкерсі Школи Українознавства, п. Олексій Шевченко-заступник директора Школи Українознавства в Савт Бавнд Бруку, п. Атанас Кобирин директор Школи Українознавства „Самопоміч“ в Нью Йорку, п. Олександр Воробець — учитель школи „Самопоміч“ в Нью Йорку, проф. Юрій Кисілевський директор Школи Українознавства в Ньюарку, мгр Володимир Сенежак представник централі УНС-Союзу і Округи УНС Ньюарку і околиці, п. Григорій Омеленко-представник УБС-Союзу, п-ї Белла Чмук — учителька Школи Українознавства „Самопоміч“ в Нью Йорку, інж. Іван Турянський-голова Ділового Комітету Матуральної Вечірки.

(Продовження буде)

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦ ЛИПЕНЬ 1979 РОКУ

ЗДОВУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ
ПО ОКРУГАХ У ЛІПНІ 1979 РОКУ

Прідбав	Сума забезпечення	Разом у Ч.В. Організатор у липні	АДД	ТР-65 1979 р.
---------	-------------------	----------------------------------	-----	---------------

ОКРУГА АЛЕНТАВІ

47 Анна Гарас	7	\$ 13,000	1 АДД	28
143 Анна Мандзюк	2	6,000	1 АДД	5
369 П. Кривіч	4	13,000	2 АДД	13
Разом:	13	\$ 32,000	4 АДД	—

ОКРУГА БАЛТИМОР

15 О. Зипок	1	\$ 1,000		2
-------------	---	----------	--	---

ОКРУГА ВОСТОН

238 Анна Реніс	1	\$ 2,000		4
----------------	---	----------	--	---

ОКРУГА ВОФАЛО

127 Марія Гарасус	1	\$ 1,000		9
-------------------	---	----------	--	---

ОКРУГА ЧІКАГО

22 Олена Олек	1	\$ 5,000	1 АДД	8
108 А. Іванюк	1	500		18
125 Габрієль Пашин	1	10,000		10
379 М. Семків	3	7,000	1 АДД	17
423 В. Крайчик	3	3,000		2
452 Марія Сибело	1	1,000		3
472 Стефанія Кочій	1	500		3
Разом:	11	\$ 27,000	2 АДД	—

ОКРУГА КЛІВЛЕНД

102 М. Вобечко	1	\$ 1,000		2
112 Марія Капрал	1	1,000		4
240 М. Кігичак	2	15,000	1 АДД	26
В. Дейчаківський	2	10,000	2 АДД	5
346 Я. Фішер	2	10,000	2 АДД	5
Разом:	8	\$ 37,000	5 АДД	—

ОКРУГА ДЕТРОИТ

30 Р. Куропас	1	\$ 1,000		5
94 Р. Татарський	1	1,000		24
146 Г. Корб'як	1	5,000	1 АДД	6
187 І. Веллан	2	2,000		2
174 А. Слюсарчук	2	2,000		15
183 Д. Кошляковський	1	1,000		9
303 В. Лешук	3	3,000		1
341 П. Мудрий	2	10,000	2 АДД	3
Разом:	13	\$ 25,000	3 АДД 1 ТР	—

ОКРУГА ДЖЕРЗІ СІТІ

25 Катка Степко	3	\$ 2,500		14
-----------------	---	----------	--	----

ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (Канада)

434 Олександра Доминичка	1	\$ 5,000		20
--------------------------	---	----------	--	----

ОКРУГА НІОАРЕ

123 Я. Лесаків	2	\$ 6,000		5
214 О. Твардовський	1	2,000		2
322 А. Кайбід	3	4,000		3
Разом:	6	\$ 12,000		—

ОКРУГА НІО ГЕНВЕН

59 Т. Сливинський	1	\$ 1,000		21
277 С. Кравець	1	1,000		7
387 Ірена Олійник	1	1,000		3
Разом:	3	\$ 3,000		—

ОКРУГА НІО ПОРК

6 І. Пешчак	2	\$ 7,000		2
8 Марія Кульчицька	1	1,000		5
88 В. Кас	3	4,000		8
М. Куропас	4	12,000	2 АДД	8
194 М. Юзєн	2	1,000		13
200 В. Оршовський	1	2,000		14
204 В. Палідвор	1	1,000		12
211 Катерина Кобрян	2	6,000	1 АДД	13
256 В. Недошито	1	2,000		1
267 І. Філас	1	1,000		3
327 А. Копистинський	4	4,000		19
361 С. Чума	1	1,000		1
433 Джени Запируха	1	10,000		1
489 М. Шпигто	2	2,000	2 ТР	2
Разом:	26	\$ 54,000	3 АДД 2 ТР	—

ОКРУГА НІО ГАР (Канада)

458 Д. Пинц	6	\$ 21,000		16
-------------	---	-----------	--	----

ОКРУГА ПАССЕНК

183 Г. Климченко	1	\$ 2,000		2
------------------	---	----------	--	---

ОКРУГА ПЕРТ АМБОН

155 М. Федирин	1	\$ 1,000		18
168 І. Вабиш	1	1,000		3
312 Юлія Шарик	1	2,000		3
344 Олександра Яворська	2	8,000	1 АДД	2
349 М. Захарко	1	\$ 1,000		6
353 В. Оршовський	2	6,000	1 АДД	6
381 В. Данько	1	25,000		15
Разом:	9	\$ 44,000	2 АДД	—

ЗДОВУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЛІПНІ 1979 РОКУ

Кількість Придбано чл. Разом у 1979 р.
П.Ч. Округа (осілок) Відділів у липні членів та суму АДД

ОКРУГА ПЕНСІЛЬВЕНІ

Філадельфія	40	27	227	\$ 596,500	56
Піттсбург	18	13	62	153,000	1
Шамоні	20	11	77	196,000	13
Алентаві	12	13	56	117,500	10
Скреттон	7	3	16	32,000	3
Вілко Бері	9	7	18	36,500	—
Разом:	106	74	450	\$ 1,181,500	83

ОКРУГА МЕРІЛЕНДУ

Балтімор	9	1	18	\$ 45,500	3
----------	---	---	----	-----------	---

ОКРУГА НІО ПОРК

Ніо Порк	34	26	124	\$ 263,000	16
Сіракузи-Ютика	14	5	29	60,000	—
Рочестер	10	5	40	62,500	5
Трой	7	4	25	35,500	—
Вілко Бері	9	1	20	33,500	—
Разом:	74	41	238	\$ 454,500	21

ОКРУГА НІО ДЖЕРЗІ

Ніоарк	22	6	51	\$ 104,500	6
Джерсі Сіті	11	3	40	86,500	6
Перт Амбон	12	9	62	561,500	5
Пассенк	7	1	8	15,000	—
Разом:	52	19	161	\$ 767,500	17

ОКРУГА ІЛІНОІС, МІННІСІТІН І ОГАЙО

Чикаго, Іл.	34	11	107	\$ 292,500	19
Детройт, Міч.	20	13	83	204,000	10
Клівленд, Огайо	21	8	90	310,000	30
Індіана, Огайо	9	2	12	22,500	—
Разом:	84	34	292	\$ 829,000	59

ОКРУГА НОВОІ АНГЛІ

Ніо Гейвен, Конн.	18	3	44	\$ 77,000	—
Востон, Масс.	6	1	10	25,000	4
Вункасет, Р. Ай.	6	2	6	19,000	1
Разом:	30	6	60	\$ 121,000	5

ОКРУГА ЗАХІДНІХ СТЕТІВ АМЕРИКИ

Портленд, Мін.	6	—	5	\$ 11,000	—
Міннеаполіс, Мін.	6	—	9	31,000	4
Ст. Луїс, Мо.	5	1	5	8,000	—
Разом:	17	1	19	\$ 50,000	4

Необ'єднані Відділи в Америці	22	3	10	\$ 15,500	—
-------------------------------	----	---	----	-----------	---

ОКРУГА КАНАДА

Торонто, Онт.	25	22	75	\$ 319,500	16
Монреаль, Квеб.	8	1	42	138,000	8
Ніагара, Онт.	9	6	31	140,000	1
Захід Канада	18	1	19	53,000	2
Разом:	61	30	167	\$ 650,500	27

Загальна сума:	455	209	1,431	\$ 4,068,000	219
----------------	-----	-----	-------	--------------	-----

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ В УНСОЮЗІ,
ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЧЕРВНЯ 1979 Р.
ЗДОВУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Організатор	Член Відділу	Здобув членів
1.	С. Гавриш	83	42
2.	Т. Волошин	432	22
3.	О. Чабан	242	25
4.	Р. Татарський	94	24
5.	Т. Вутрей	164	24
6.	М. Кігичак	240	22
7.	В. Гавриш	316	21
8.	В. Випицький	239	20
9.	І. Федирин	155	19
10.	М. Семків	379	17
11.	В. Зоряч	432	17
12.	Олександра Доминичка	434	17
13.	А. Копистинський	327	16
14.	Д. Пинц	458	16
15.	Тесля Мороз	465	16
16.	Т. Сливинський	59	15
17.	А. Слюсарчук	174	15
18.	Катка Степко	25	14
19.	Дарія Запар	347	14
20.	А. Кушнір	83	13
21.	І. Пригода	200	13
22.	В. Яців	32	13
23.	М. Турко	63	13
24.	І. Олександрівський	153	13
25.	Ю. Варанок	371	12
26.	А. Іванюк	106	11
27.	М. Юзєн	194	11
28.	В. Палідвор	204	11
29.	С. Іванюк	276	11
30.	П. Кривіч	369	11
31.	І. Кігичак	430	11
32.	М. Комачук	5	10
33.	П. Когут	56	10
34.	Т. Дула	163	10
35.	В. Стефурин	169	10
36.	Марія Дейчаківська	233	10

НАЙКРАЩІ ВІДІЛИ В УНСОЮЗІ,
ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЛІПНЯ 1979 Р.
ЗДОВУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Відділ	Місцевість	Здобув членів
1.	432	Торонто, Онт.	33
2.	47	Веллсбург, Па.	26
3.	83	Філадельфія, Па.	26
4.	240	Клівленд, Огайо	26
5.	347	Мілан, Н. Дж.	26
6.	242	Фраклін, Па.	25
7.	94	Гамбург, Міч.	24
8.	164	Вермилі, Па.	24
9.	59	Віджипорт, Конн.	21
10.	316	Рочестер, Н. Дж.	21
11.	239	Філадельфія, Па.	20
12.	434	Монреаль, Квебек	20
13.	327	Гемпстед, Н. Дж.	19
14.	155	Перт Амбон, Н. Дж.	18
15.	379	Чикаго, Іл.	17
16.	106	Чикаго, Іл.	16
17.	401	Самарбор, Онт.	16
18.	458	Гамбург, Онт.	16
19.	465	Ланка, Квебек	16
20.	174	Детройт, Міч.	15
21.	381	Кларк, Н. Дж.	15
22.	25	Джерсі Сіті, Н. Дж.	14
23.	200	Озон Парк, Н. Дж.	14
24.	375	Філадельфія, Па.	14
25.	375	Філадельфія, Па.	14
26.	194	Ніо Порк, Н. Дж.	13
27.	369	Палмертон, Па.	13
28.	371	Ніоарк, Н. Дж.	13
29.	63	Форд Сіті, Па.	12
30.	204	Ніо Порк, Н. Дж.	12
31.	430	Філадельфія, Па.	12
32.	269	Екстон, Па.	11
33.	276	Амбрідж, Па.	11
34.	5	Асторія, Н. Дж.	10
35.	56	Віллінг, В. Вірдж.	10
36.	125	Чикаго, Іл.	10
37.	163	Філадельфія, Па.	10
38.	169	Едвардсвілл, Па.	10
39.	217	Рочестер, Н. Дж.	10
40.	233	Дьюрей, Огайо	10

ОКРУГА ФІЛАДЕЛЬФІЯ

10 К. Хільченковський	1	\$ 5,000	1 АДД	3
32 В. Яців	3	12,000	1 АДД	13
83 А. Кушнір	2	2,000		26
С. Гавриш	1	5,000	1 АДД	4
105 Н. Ракочий	3	2,500		4
153 І. Сіра	1	5,000		9
156 М. Новак	1	1,000		2
239 В. Випицький	6	15,000	1 АДД	20
347 Дарія Запар	2	10,000	2 АДД	26
362 Ф. Петрик	1	500		7
375 І. Данієльський	1	3,000		14
П. Тарнавський	1	3,000		6
379 М. Нич	2	3,000	1 АДД	5
479 С. Гавриш	1	5,000		5
М. Куріляк	1	5,000		5
Разом:	27	\$ 77,500	7 АДД	—

ОКРУГА ПІТТСБУРГ

53 Д. Головатий	2	\$ 25,000	1 АДД	7
56 П. Когут	1	1,000		10
63 М. Турко	2	8,000		12
113 І. Ярчак	2	1,500		7
120 Анна Рефт	1	1,000		2
276 С. Іванюк	5	11,000		11
Разом:	13	\$ 47,500	1 АДД	—

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС
ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ,
МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ
УНС

У теперішній організації кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСОЮЗІ має життєву важливість

Андрій Бідяк, син Богдана і Анни Бідяк, новий член 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н.Й.

Славета Набока, донька Люди та Івана Набока, нова членка 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н.Й.

Христофер І. Білінський, син Олександра та Мадоліни Білінських, новий член 153-го Відділу УНСоюзу у Філадельфії, Па. Вписали в нього Христопфера в члені УНСоюзу дідуся Івана та бабуся Марія Білінські.

Олеся Білінська, донька Олександра та Мадоліни Білінських, нова членка 153-го Відділу УНСоюзу у Філадельфії, Па. Вписали в неї Олесю в члені УНСоюзу дідуся Івана та бабуся Марія Білінські.

Христина Іваско, донька Володимир і Лєни Іваско, нова членка 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н.Й.

Теодор Григорій Матвій, син Марії та Теодора Матвій, новий член 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н.Й.

Кара Діана Білінська, донька Івана та Беті Білінських, нова членка 153-го Відділу УНСоюзу у Філадельфії, Па. Вписали свою вунучку в члені УНСоюзу дідо Івана та бабуся Марія Білінські.

Степан Потів, новий член 163-го Відділу УНСоюзу у Філадельфії, якого обдарували союзовою грамотою батьки Реймонд та Віра Потів.

Сарина-Ліза Марандіно, донька Луїса та Валентини Марандіно, нова членка 347-го Відділу УНСоюзу в Мілві, Н.Дж.

Йосиф Джеймс Сакка, новий член 347-го Відділу УНСоюзу в Мілві, Н.Дж. Закупив для свого сина Йосифа грамоту студійного забезпечення УНСоюзу його мати Дана Сакка.

Олеся Підгоретська, донька Ярослава та Євгенії Підгоретських, нова членка 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н.Й.

Олександр Богдан Гайдуківич, син Олександра і Лідії Гайдуківич, новий член 20-го Відділу УНСоюзу в Детройті, Міч.

Христина Анна Позняк, донька Олександра та Марії Позняків, нова членка 182-го Відділу УНСоюзу в Пассейку, Н.Дж. Вписали свою вунучку Христину в члені УНСоюзу її дідуся Василь та бабуся Анна Ковальчук.

Томас Веймут, новий член 200-го Відділу УНСоюзу в Озон Парку, Н.Й. Вписали його в члені УНСоюзу його бабуся Тереса Ланік, яка подбала про те, щоб всі члені її родини належали до УНСоюзу.

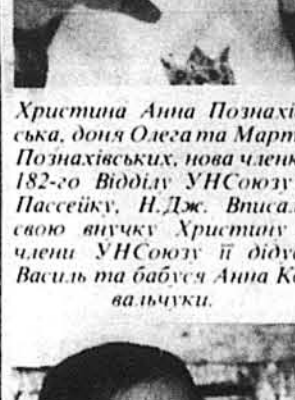
Аманда Лей Мак, донька Марії та Річарда Мак, нова членка 349-го Відділу УНСоюзу в Менві, Н.Дж. Вписав Аманду в члені УНСоюзу її вуйко Іван Пілат.

Олександра Хадута, донька Олександра та Тетяни Хадута, нова членка 25-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н.Дж. Вписали в неї Олександру свою вунучку бабуся Олександра Кейс, колишня працівниця „Свободи“.

Наталка Микшеєв, донька Надії та Ярослава Микшеєв, нова членка 32-го Відділу УНСоюзу у Філадельфії, Па. Вписали свою доньку в члені УНСоюзу її мати Надія Микшеєв з дому Мішук.

Данило Агатон Добрянський, син Андрія та Стефанії Добрянських, новий член 204-го Відділу УНСоюзу в Нью Йорку. Молодий бандурист Данило вже пробує акомпанювати на бандурі своєму батькові, солісту Метрополітаної Опери в Нью Йорку.

Юрій Пастернак, новий член 204-го Відділу УНСоюзу в Нью Йорку. Вписали його в члені УНСоюзу його мати Ольга Пастернак, Юрко з учнем Академії св. Юра, учнем школи українства і належить до Пласту.

Дарка Федаш, нова членка 467-го Відділу УНСоюзу в Джанстаун, Па. яку вписали в члені, набуваючи грамоту забезпечення УНСоюзу батько Петро і мати Катерина Федаш.

Сузанна Марія Гарзай, донька Володимира та Марії Гарзай, наймолодша членка 39-го Відділу УНСоюзу в Сиракузах, Н.Й. Забачили свою вунучку Сузану в УНСоюзі дідуся та бабуся Михайло і Анна Гарзай, довголітні члені УНСоюзу.

Матвій Стефан Злінський, син Лєси та Софії Злінських, новий член 52-го Відділу УНСоюзу в Голіок, Масс. Вписали в члені УНСоюзу свого вунучка дідуся і бабуся Матвій та Анна Лончина.

Христофер Расі Гален, новий член 320-го Відділу УНСоюзу в Балтиморі, Меріленд, якого вписали в члені УНСоюзу його мати Харина Гален і син Маріам. Дідо Володимир і бабуся Агнес Маріам, як і всі інші члені цієї родини є членами УНСоюзу.

Джералд Карач, наймолодший член 347-го Відділу УНСоюзу в Мілві, Н.Дж., для якого прибула студійна грамота забезпечення в УНСоюзі дідуся Юрія та бабуся Марійка Карач.

Адріанна Галіна Гірак, донька Михайла та Марії Любі Гірак з дому Кобрин, нова членка 211-го Відділу УНСоюзу в Статен Айленді, Н.Й. Вписав свою вунучку Адріанну Галіну в члені УНСоюзу дідуся Атанас Т. Кобрин. В цій родині є також членами 211-го Відділу УНСоюзу мама, дідуся, бабуся і три вуйки маленької Адріанни Галіни, яку звуть „Люцією“.

Вітайте Гайденавці!

До цікавої статті проф. С. Вожаківського п.н.: „Протабір Гайденав в зв'язку зі з'їздом гімназистів“, що була надрукована в двох підвалах „Свободи“ чч. 178-179, хочеться й мені додати свої „штрихи грейцари“. Роблю це з тимбільшою приємністю, бо й мене просили мої колишні сусіди — „гайденавці“ згадати про них „не злим, тихим словом“...

На основі анкетних запитників, що їх виготовили ЦПУЕН — УЦДК („Центральне Представництво Української Еміграції в Німеччині“) — Український Центральний Допомоговий Комітет — Повновласник Українського Центрального Допомогового Бюро в Лондоні) така була офіційна назва тогочасного зверхнього органу української еміграції в повосній Німеччині, точніше: його Крайового Представництва на британську зону Німеччини з осідком в Ганновері, які збереглися у мому архіві, в картотечі під позначкою „Гайденав“, з датою 28-го липня 1946 року, записано ось що:

Управа табору в Гайденаві: Інж. Олександр Дроздовський, 26 років, одружений — комендант табору, Ігнат Скрип — заступник коменданта, Павло Гаврилів — господарський референт, Степан Федунь — харчовий референт, Володимир Єльничук — будівельний і транспортний референт, Микола Федорович — реєстрація, Іван Ільчинський — референт приміщення, Іван Ільків — референт zatrudнення й праці, Григор Яловий — культурно-освітній референт, Роман Гусар — староста табору.

Церква й релігійні питання: о. д-р Філімон Побігушка, 50 років, одружений (дружина зі сином Орестом живе під сучасну пору в Нью Йорку, дочка Леся, заможний Сенік, з двома дітьми живе в Трентоні, Н.Дж. — додаткове пояснення ІРК) парох для українців-католиків, катехит і викладач на Українському Народному Університеті ім. Гр. Сковооди, о.проф. Ігор Губар-жівський — 41 років, одружений, парох для українців-православних, катехит і викладач на УНУ, о. Андрій Мірошніченко — 50 років, одружений, о. Микита Могучий — 40 років, одружений — православний священник. Спільне церковне приміщення. Богослуження проводяться наміну. Ніяких непорозумінь на цьому полі немає.

Школа й виховні справи: Передшкілля — 179 дітей, 6- виховничок. Народна школа — 4 класи, 385-учнів, 13-учителів, директор школи — Петро Іванків, 50 років, одружений. Таборова гімназія — 189 учнів, 18 учителів, директор гімназії — проф. Леонід Бачинський 50 років, одружений. Український Народний Університет — 573 слухачі, 48 викладачів, директор УНУ — проф. Василь Лопченко, 69 років, одружений, професор фізики з 45-літньою професійною працею. Музична школа — 35 учнів, 3-ох учителів, директор школи — проф. Марія Марченко. Курси українознавства, англійської, єспанської й португальської мови, електротехнічні, технологічні, агротехнічні, садово-городничі, молочарські, пасічничі, землемірні й шоферські. Всі допоміжні професійні курси, як і вся система навчання підпорядковані УНУ. Научна й виховна діяльність розгортається задовільно. Співпраця зразком. Приміщення вигідні з достатнім обладнанням. Спортивне й фізкультурне виховання молоді налагоджене. В таборі діють і розгортають свою діяльність — станція ПЛАСТУ й осередок СУМН-ни, спортивні дружини з окремими жіночими секціями.

Медицино-санітарні питання: Добре обладнана таборова амбулаторія й шпиталь. Медикаменти й лікарське приладдя постачають УННРА й англійське військово командування. Медична обслуга й санітарні умовини в таборі задовільні. Лікарі: Клавдія Хохлова, 46 років, одружена, Ольга Нереславська, 54 років, вдова, Татяна Лопченко, 66 років, одружена. (Згодом в таборі працювали ще й лікарі: д-р Петро Онуфрік і д-р Володимир Свідерський та медична сестра В. Кейс — додаткове пояснення-ІРК). Ветеринарний лікар: д-р Володимир Помірко.

Культурно-освітня діяльність: У таборі діють: таборовий хор, два церковні хори, славновісний чоловічий вокальний квартет ім. М. Лисенка, жіночий вокальний квартет, балетна школа й балет, аматорський гурток й джазова оркестра. Добре вивінувана театральна зала, де відбуваються театральні й мистецькі вистави. В підготовці пересуна мистецька виставка „Соборна Україна“, яка обслуговуватиме всі українські табори. Простора й засоблена всіма крайовими та закордонними українськими й чужомовними часописами світлиця-читальня, де проводиться навчання грамоти для неписьменних мешканців табору, голосне читання, доповіді й міжтаборові з'їзди. Таборова радіонавідачка й відборча станція з гучномовними заінсталованими по всьому терені табору передає кожноразом оповістки й важливі комунікати та музику з грамофонних платівок. Художньо-мистецька студія виготовляє портрети українських провідних діячів. Добре обладнана таборова друкарня „Заграва“ друкує молитовники, шкільні підручники, таборові часописи й бюлетені.

Побутові справи: Дорослі й працездатні мешканці табору працюють у доволі багатих військових базах, майстернях, гаражах й магазинах та в німецькому господарстві й підприємствах. Заощаджені гроші складають й позичають в таборовому „Українбанку“ („Чорна торгівля“ (оселенцями й харчами) у висліді строгот заборони англійської й німецької влади, не дозволено. Інші форми „товару — обміну“ продовжуються. Численний стан населення табору у висліді постійної флюктуації (ліквідація малих таборів, переїзди й переселення в інші табори британської зони Німеччини й американської зони Німеччини, переїзди на „приватне життя“ в системі німецької господарки) постійно міняться. На звітний день, 26-го лютого 1964 року число населення табору рівнялося цифрі 3,900 осіб. (Згодом, після ліквідації малих таборів, зокрема сусіднього табору „Мунстерлягер“, що на звітний день нарахував 1,740 „парубків“, в роках 1947-49, загальне число населення табору „Гайденав“ доходило до 5,000 осіб — ІРК). Для обслуговування табору й його мешканців в таборі працюють різноманітні майстерні: кузня, столярня, механічна, електротехнічна, шевська й краєвська.

„Репатріація“: Протягом місяця лютого 1946 року в таборі проводилася, славно звисна „репатріація на родину“. Завдяки зорганізованій протидії таборової управи й самих мешканців табору, виявлено тільки 15 осіб „зі советським громадянством“. Однак і з того числа нікого насильно не репатріовано.

Стільки про табір „Гайденав“ подають джерельні матеріали. Не від речі буде на цьому місці згадати про діяльність Крайового Представництва ЦПУЕН-УДК зі своїм осідком в Ганновері, Долішній Саксонії, та його делегатами — „кушми“ у всіх більших таборах британської зони Німеччини, де нашіли притулок українським скитальцям. Персональний склад цього Комітету на початку розгортання своєї діяльності в 1945-46 році був такий: Д-р Павло Лисак — голова, директор Мирон Луцький — заступник голови. Оба, на доноси полків й жидів, були на початку 1946 року арештовані й конфіровані в англійських „цивільних інтергерейшен кемпах“, д-р Степан Біляк, д-р Михайло Доскоб, ред. Степан Волинський, дир. Іван Кокур, проф. Хома Рябокінь, проф. Дмитро Соловій, проф. Григор Яловий, проф. Степан Бобеляк і мгр. Іван Р. Костюк. Всі вони всяко сприяли недолі українських людей, заступаючи їх перед англійською окупаційною владою й УННРА. Багато праці вкладав в оборону д-ра П. Лисака й дир. М. Луцького та інших арештованих українців, український адвокат д-р Константин Третьяк.

Працюючи в структурі діяльності Крайових Представництв ЦПУЕН-УДК, УСХС, Крайової Старшини Пласту й ВРС-НЦВЦ я часто побував в таборі Гайденав та усіх таборах тодішньої британської окупаційної зони Німеччини. З великою любов'ю й пошаною згадую усіх неструджених провідних людей та його мешканців, що серед невідрадних умовин ставили вже тоді основи під побудову „України в діспорі“. З великою пошаною згадую іпривіт моїх співробітників, а серед них друзів — пластунів, покійних вже: проф. д-ра Василя Плюща, проф. д-ра Євгена Ю. Пеленського, інж. Володимира Шеховича (возив нас своєю автомашиною „по всім усям“), д-ра Володимира Помірка, інж. Володимира Ерденбергер, маляр Анастолія Яблонського та ще живих: д-ра Теодозія Крупу, д-ра Антона Шутку, д-ра Юрія Левіцького, Олександра й Лєну Матлів, інж. Надію Глинянську — Шехович, проф. Михайла Демчишина й тоді ще „меншого як сьогодні“ Володимира Корнагу, його старшого брата Мирослава та надіве відданого для української справи сумівця Василя Матвієва. Всі ми тоді „проти надії надіялись“...

Вітаючи Вас, Дорогі „гайденавські сусіди“, сьогодні, після 33 років „розлуку“, бажаю Вам всього добра і ще кращої долі. Та одночасно піддаю під Вашу ввічливу увагу „спасенну думку“, чи не варто було в найближчому майбутньому подумати про спільну зустріч колишніх мешканців таборів британської зони Німеччини та застановитися над виданням пропам'ятної „Хроніки нашого життя в роках 1945-1950“. Матеріали для такої „книги биття“ й гроші на її видання напевно найдуться. Під час Вашої зустрічі подумайте над цією справою! Виж бо, були першими піонерами перед 33-ми роками, будьте ними й сьогодні.

Іван Р. Костюк

Адріанна Янук, донька Мотрі та Василя Януків, нова членка 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н.Дж.

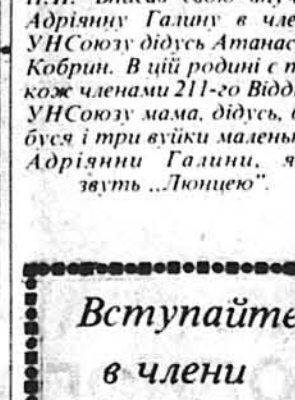
Меланія Краска, донька Леонарда та Олі Краска, нова членка 94-го Відділу УНСоюзу в Детройті, Міч. Вписали свою вунучку в члені УНСоюзу дідуся Івана та бабуся Роза.

Христофер Расі Гален, новий член 320-го Відділу УНСоюзу в Балтиморі, Меріленд, якого вписали в члені УНСоюзу його мати Харина Гален і син Маріам. Дідо Володимир і бабуся Агнес Маріам, як і всі інші члені цієї родини є членами УНСоюзу.

Джералд Карач, наймолодший член 347-го Відділу УНСоюзу в Мілві, Н.Дж., для якого прибула студійна грамота забезпечення в УНСоюзі дідуся Юрія та бабуся Марійка Карач.

Адріанна Галіна Гірак, донька Михайла та Марії Любі Гірак з дому Кобрин, нова членка 211-го Відділу УНСоюзу в Статен Айленді, Н.Й. Вписав свою вунучку Адріанну Галіну в члені УНСоюзу дідуся Атанас Т. Кобрин. В цій родині є також членами 211-го Відділу УНСоюзу мама, дідуся, бабуся і три вуйки маленької Адріанни Галіни, яку звуть „Люцією“.

Вступайте в члені УНСоюзу!

НА ЦІЛІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
Ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
зложити у 1978 р.:

8,105 дол. — сп. п. Д. Онисак;
5,000 дол. — сп. п. Е. Сташків;
3,000 дол. — п-ство А. П. Філіппів;
1,000 дол. — сп. п. Н. Пелешко-Гайворонська;
600 дол. — п-ство В. С. Дмитренко;
по 500 дол. — П. Добрянський, О. Шенкерик в пам'ять сп. п. Р. І. Білинський;
348 дол. — Д. Федак;
по 300 дол. — д-р Б. Гордінський, сп. п. Л. Коліцько-Мурин;
225 дол. — д-р К. Кебало;
220 дол. — д-р Р. Смик;
155 дол. — д-р І. Соневський (збірка);
по 125 дол. — „Провидіння” — Філадельфія, Д. Ткачук;
110 дол. — д-р Я. Макарушка;
по 100 дол. — д-р І. Гребеняк, В. Гіна, Я. С. Дуб, п. О. Карван, В. Кашнік, д-р Р. Мороз, д-р О. Оленчук, д-р І. Панчук, д-р В. Петришин, п. М. Рудницька, „Самопоміч” — Нью-Йорк, п. А. Соколовська, Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ Філадельфія, Український Народний Дім — Лорейн, інж. Б. Чайківський;
85 дол. — проф. О. Омецький;
81 дол. — УКА — Відділ Маммі;
75 дол. — Я. Карп'як;
65 дол. — д-р Ю. Луцишин;
по 60 дол. — п. С. Березницька, мгр. В. Рак, о. д-р С. Саболь, д-р Я. Вовідак;
по 50 дол. — проф. О. Андрушків, Асоціація Укр. Театр. Артистів, Д. Барна, д-р Г. Врецьона, А. Годовський, д-р І. Головінський, К. Гречак, д-р М. Грушка, інж. В. Гермак, д-р П. Той, К. Дубас, п-ство В. Дачуки, д-р М. Іванішків, д-р Ю. Каралінік, Т. Керницький, д-р Б. Коваль, д-р О. Кононенко, Б. Крук, п-ство М. Кузьмівич, В. Ліщинський, п. О. Лобачевська, п-ство інж. В. Марун, В. Маркевич, д-р Я. Падох, Я. Пастушенко, Б. Пейн, М. Раківський, проф. Ю. Руденський, Укр. Федеральна Юнія — Рочестер, д-р В. Савчук, В. Салік, д-р В. Стойко, А. Тропак;
по 45 дол. — д-р В. Ленчик, д-р Ю. Мачук, ген. П. Шандрук;
по 40 дол. — д-р Р. Андрушків, д-р Т. Залуцький, д-р Р. Миколаєвич, д-р І. Новосівський;
по 35 дол. — д-р М. Вашич, проф. П. Гладкий, Б. Степмах, Т-во Укр. Сторів — Чикаго, д-р В. Яшук;
по 30 дол. — проф. І. Боярська, Р. Кічоровський, д-р П. Оршківський, д-р Р. Осінчук, „Самопоміч” Кред. Кооп. Філадельфія, д-р В. Сушків, п. О. Шудрук;
по 25 дол. — д-р О. Ашер, д-р П. Баб'як, о. В. Базилевський, проф. М. Байлова, о. І. Біланчик, п. Х. Блаженко, д-р П. Богданський, д-р М. Богатюк, Брагство І. Дивізії (Б. Кашуба) — Гарвард, п. А. Бухні, В. Возній, д-р О. Воланський, І. Вонсик, д-р Г. Гагарин, І. Галамай, д-р Т. Ганушевський, д-р А. Гордінський, проф. С. Гордінський, д-р Р. Граб, мгр. Р. Гуглевич, д-р В. Галан, Я. Дачків, д-р В. Душник, д-р М. Заричський, проф. М. Зелик, Т. Зубрицький, інж. Е. Іваків, д-р С. Карпінська, інж. О. Клюфас, Т. Кордуба, д-р Б. Корчмарик, д-р Б. Кузьма, інж. С. Куряков, Р. Лівинський, проф. М. Кучер, Я. Личковський, д-р М. Логан, П. Курієнко, д-р А. Макарушка, д-р В. Ломницький, О. Макогін, п-ство інж. А. Мілянчик, Відд. Ж. ООЧСУ, Нью-Йорк, В. Оріховський, д-р О. Оршківський, В. Падох, п. М. Падгорська, інж. Н. Пінковський, Паст. Нью-Йорк, п. Н. Попель, М. Прокоп, д-р І. Ратич, д-р К. Рогозінський, д-р Б. Романенчук, д-р Л. Романків, ланство М. Савицький, Д. Савдик, М. Салдан, М. Свідан, Д. Слїж-Самотулка, п. А. Соколовська, В. Сосяк, п. М. Стецюк, А. Старонка, д-р О. Стрілбицький, Союз Українок Америки — Нью-Йорк, д-р Л. Ткач, Н. Угера, п-ство А. Узяк, УНСОЮЗ — Відділ 64, Нью-Йорк, УНСОЮЗ — Відділ 455, Асторія, Р. Федорів, д-р Б. Філіппович, інж. Д. Франк, Кат. Церква — Бервік, Па., д-р О. Цибірьський, проф. Л. Шатковський, д-р І. Шевченко, д-р В. Шкільник, д-р М. Шлетко, К. Шонк-Русич, проф. Н. Яната;
22 дол. — о. д-р П. Шумовський;
по 20 дол. — д-р О. Богачевський, д-р П. Богданський, Л. Боднар, д-р С. Воланський, П. Дзеньковський, д-р М. Димішків, о. Т. Дурбак, С. Білас-Іваків, С. Григорій, ЗУДАК — Філадельфія, П. Кисіля, д-р О. Клюфас, Я. Курдидик, І. Леско, д-р М. Лободик, І. Макар, проф. Л. Марголіна, Н. Отман, д-р Ю. Павлічко, д-р Р. Придаткевич, Н. Прегар, Д. Серна, В. Сорочак, п. О. Томашевська, Г. Шкляр, д-р Ю. Федінський;
по 15 дол. — д-р Т. Воробець, д-р В. Галич, д-р С. Горак, д-р І. Зелик, С. Костик, д-р В. Лев, д-р В. Луців, д-р Р. Міхняк, п. І. Пашковська, Т. Пізю, д-р В. Прокопів, д-р М. Скальський, д-р О. Соколович, д-р М. Степаненко, д-р Б. Томік;
13 дол. — інж. Л. Бурачинська;
12,50 дол. — д-р В. Гуцуляк;
по 12 дол. — проф. Г. Вовк, Л. Вовк, Н. Камерон, д-р М. Стефанів;
по 10 дол. — К. Антипів, д-р О. Архімович, п-ство В. Барагура, Б. Боярський, М. Васків, І. Витвицький, М. Венгер, Р. Верес, д-р С. Воланський, д-р В. Гавеський, П. Гладкий, д-р Б. Гнатюк, д-р П. Грїцак, М. Дуб, інж. Р. Загайкевич, Б. Захарчук, Л. Ігнат, інж. М. Ільків, Б. Казанівський, інж. Л. Калініч, д-р І. Калініч, С. Кікта, М. Кобиланський, д-р О. Коваленко, інж. Ю. Коляк, В. Коліцько, інж. С. Курпась, проф. М. Лисогір, д-р Л. Луць, В. Луцькі, І. Мартинюк, д-р В. Михайлів, М. Михайлів, А. Оленік, В. Остап'як, д-р М. Павлій, інж. М. Пелешко, інж. М. Раківський, д-р П. Пунда, мгр. Я. Рак, о. мгр. д-р П. Скрінковський, п. В. Смаль-Стоцька, С. Смілиньський, д-р І. Телюк, інж. Л. Ткач, о. І. Ткачук, А. Траска, д-р В. Шандор, М. Швед, інж. І. Фур, П. Яминк;
Крім того зложили численні ВШ. Жертводавці пожертви по 5 доларів і менше — на цілі НТШ.
Управа Осередку Праці НТШ в Чикаго і Ювілейний Громадський Комітет для відзначення в Чикаго 30-річчя НТША переслали до Головної Управи НТШ в Нью-Йорку суму 3,910 доларів. Імена всіх тих ВШ. Жертводавців були поміщені у „Свободі” з дня 27-го січня 1979 р. ч. 20.
Управа й Екзекутива НТШ в Нью-Йорку щиро дякує Осередку НТШ в Чикаго і всім поодиноким ВШ. Жертводавцям, які посередньо і безпосередньо зложили їхні датки в 1978-му році на науково-ваданичу діяльність НТША.
НТША користується податковими пільгами (текст-заявляю статусу), тому вплата членських вкладок і пожертв можна відтягати від податку.
ПРОСИМО ПЕРЕСИЛАТИ ВАШІ ПОЖЕРТВИ ДО:
SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY, INC.
302-304 West 13th Street • New York, N.Y. 10014

Окружний Комітет Відділів УНСОЮЗУ
в Монтреалі, Квебек, Канада
повідомляє, що

в неділю, 30 вересня 1979 р., о год. 6-й веч.
в залі церкви Успіння Божої Матері
6185 — 10th Avenue, Rosemount, Montreal, Que. Canada
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСОЮЗУ
МОНТРЕАЛЬСЬКОЇ ОКРУГИ
НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округу за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати 2,000 членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзних справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

До участі в зборах зобов'язані предсидники, секретарі, касир, конвенційні делегати й інші урядовці відділових управ таких Відділів:

434, 448, 465, 471, 473, 474, 475 і 492
У зборах візьмуть участь:

Сен. Павло Юзик, гол. директор для Канади
Текля Мороз, головна радня
Теодозій Волошин, обласний організатор
Текля Мороз, голова Осип Дачинин, секретар
Павло Дубас, касир

Організації Українського Визвольного Фронту міста Гартфорду, Конн.
ВРОЧИСТО ВІДЗНАЧАЮТЬ

в неділю, 23 вересня 1979 р., о год. 1 по пол.
в залі Українського Народного Дому

50-ЛІТНІЙ
ЮВІЛЕЙ ОУН
з участю **ПРОФ. ВАЛЕНТИНА МОРОЗА**
І Д-РА МИКОПИ КЛИМИШИНА
який виголосить головну промову.

- В мистецькій частині виступить відомий оперний співак — баритон **АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ**, мавстр **ЕВГЕН КУРИЛО** і співочий гурток „ГОРЛИЦІ”.
- До участі запрошуємо все Українське Громадянство міста Гартфорду й Околиці.
- З огляду на обмежені місця, просимо наперед купувати квитки вступу в людей, які зголосяться до Вас.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
ВІДДІЛ 18-й ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГІ в РОЧЕСТЕРІ, Н. Я.
запрошує на

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
З НАГОДИ 25-ЛІТНЬОЇ ПРАЦІ
в суботу, 22 вересня 1979 р., о год. 6:30 веч.
в залі Українського Народного Дому
при 831 Джозеф Авеню в РОЧЕСТЕРІ, Н. Я.

Почесні Гості:

Д-р **МАРІЯ КВІТКОВСЬКА**, Голова Головної Управи УЗХ
п-ні **ПАВЛІНА РІЗНИК**, Голова Фонду УЗХ

Зголошення сплати до дня 15-го вересня, на адреси:

МЕЛІА ДМИТРИВ-БОДНАР **СЛАВА ЗЕЛЕЗ**
1020 Portland Avenue 40 Dierdre Dr.
Rochester, N.Y. 14621 Rochester, N.Y. 14617

ТУРНІР НАСТІЛЬНОГО
ТЕНІСУ УСЦАК
повідомляє, що

3 і 4-го листопада 1979 р. на Союзівці
відбудуться

РІЧНІ ПЕРШЕНСТВА
АМЕРИКИ І КАНАДИ
Гра для молодших, юнаків, юначок, жінок, чоловіків, сеньйорів та подвійна.

Зголошення до ланковою: **GEORGE CHANEWYCH**
474 Teal Plaza • Secaucus, N.J. 07094

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ДОВЕРШИМ
ДОБРУ СПРАВУ!

Усіх їх поважали їхні сучасники і за життя свого вони хвалили зазнали. Деякі з них пишми ймення, яке ще й досі з похвалою згадується.
(Книга Сираха, 44, 7-8)

З вдячністю продовжуємо проголошувати прізвища шановних жертводавців на фундацію Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ).

Список ч. 2/79

Михайло Чайківський (спадок) \$3,000.00
По 1,000.00 доларів — Марія Галун-Блох, Павло М. Колтонюк, Олександр Кричак, Степан Сидларчук.
По 500.00 доларів — Софія Гаєвська, д-р Ігор Галарник, Мирослава і Євген Наливайки, Володимир і Олімпія Роговські.
Теодор Лотоцький \$440.00
По 300.00 доларів — Онуфрій Зелінський, Теодор і Анна Купчин, Євгенія Савчук, Параскевія Сердюк, УНСОЮЗ — Відділ 363, Оліп. Н. Я., Марта Шиприкєвич.
По 200.00 доларів — Петро Басалик, Ярослав Букачевський, д-р Богдан Гаврилович, Ярослав Гур, Петро Гула, Григорій Комарницький, Іван С. Коропецький, Михайло Мискевич, Йосиф Оришків, Михайлина і Дмитро Проць, Володимир Соколовський, д-р Євген і Неоніла Стецькові, УНСОЮЗ — Відділ 46, Нью-Йорк, Н. Я., д-р Богдан Целевич, Татяна Чучман.
Степан Тепел \$120.00
По 100.00 доларів — Петро Балея, Володимир Баранецький, Марія Берг, Степан Білий, Дмитро Бобеляк, д-р Данило і Розалія Богачевські, д-р Тарас і Іванна Ганушевські, Дмитро Голубець, Марко Гудак, Дмитро Галонжжа, д-р Теодор Дароський, Іван Демків, Йосафат Жук, Комітет „Дрогобищчина”, Микола Кравець, Олена і Мирослава Кушники, Іван і Мирослава Лішакі, Стенлі Нанашко, Іван Пешо, Степан Поперечний, Богдан Романенчук, Богдан Роман, Катерина і Петро Рудяки, „Самопоміч” — Балтимор, Мд., Ярослав Савчук, Маврик Свідан, Олександр Серафим, Михайло Сушко, Анна і Богдан Тарнавські, Олег С. Федийшин, Семен Фесович, Василь Чайка, Андрій Чепига.

Закликаємо всіх українських людей підтримувати грошовими датками українські студії в Гарварді. Створім достатню, нерушиму фундацію для Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.
Чеки вивозити, будь ласка, на "Harvard University — Ukrainian Studies Fund." Листи висилати на адресу

Harvard University — Ukrainian Studies Fund
1583 Massachusetts Avenue • Cambridge, Mass 02138

Вступайте в члени УНС

Ділимось болючою вісткою, що з волі Всевишнього,
18-го червня 1979 року в Україні,
на 74-му році життя, відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий
БРАТ І ВУЙКО

бл. п.
Д-р КОНСТАНТИН
ЗУБИК

У глибокому смутку:
сестри:
ОЛЕНА НАЗАР
ДАРІЯ ЖАРСЬКА з чоловіком
Сестрині і Сестрині з родинами

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТІ
нашого Найдорожчого і Незабутнього СИНА І БРАТА

бл. п.
МИКОЛИ ОСТАФІЙЧУКА
коп. суміща в Ошаві, Канада
буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в середу, 19-го вересня 1979 року, о годині 7-й веч.
в церкві св. Юрія в Ошаві, Онт., Канада.
Родина просить про молитви за душу Покійного.

У глибокому смутку —
Батьки, Брати і Сестра

Помер Теодор Сорока

Норт Маємі, Фла. — У четвер, 5-го липня, тут помер на 83-му році життя св. п. Теодор Сорока, колишній громадсько-суспільний діяч у Честері, Па.

Народжений в Україні, Т. Сорока прибув до ЗСА в 1913 році і проживав деякий час у Філадельфії. Згодом він переїхав до Честеру, де прожив 57 років. Він і його покійна дружина Марія були власниками малої крамниці харчів. Т. Сорока був членом-основником української православної парафії св. Марії і Українського Народного Дому. Обидвоє покійні трудилися на громадській ниві, допомагаючи зокрема в 1940-их роках численним українським втікачам, які шукали притулку і праці у новій країні поселення. Т. Сорока був членом 237-го Відділу УНСОЮЗУ.

Покійний залишив у смутку дочку Еву Юзич, сина Теодора, мол., сестер Марію Сенів у Філадельфії і Ірену та брата Антона в Україні, трьох правнуків та дальшу родину в ЗСА і в Україні.

Ділимось сумною вісткою з Рідними, Приятелями, Знайомими і Побратимами по Зброї,
що 11-го вересня 1979 року, у вечірніх годинах,
в одному зі шпиталів в Нью-Йорку, відійшов у Вічність,
на удар серця, на 80-му році життя,
наш Незабутний
ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДО
СВ. П.
ОЛЕКСАНДЕР ІВАНОВИЧ
ЧЕРКАСЕВИЧ
сотник, учасник Визвольної Боротьби, броніпотягу „Чорноморець” 3-ої Запільної Стрілецької Дивізії Армії УНР, народжений в Одесі, Україна.

ПАНАХИДА в середу, 12-го вересня 1979 р., в 6-й год.
веч. в похоронному заведенні при 542 W 153rd Street, New York, N.Y.

ПОХОРОН в п'ятницю, 14-го вересня 1979 р., між 1-2-ю по пол.,
на українському православному цвинтарі в Бавінг-Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
дружина — **ІРИНА**
донька — **МАРІЯ**
внуки — **ПЕТРО І ТАМАРА**

Ділимось сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в середу, 5-го вересня 1979 року в Кергонсоні, Н. Я.,
з волі Всевишнього, несподівано,
відійшла від нас

бл. п.
ІРИНА з ФИЛИПОВИЧІВ
МАРЕНІН

ПАНАХИДА відбудеться 7-го вересня 1979 р., в ПОХОРОН-НІ ВІДПРАВИ в суботу, 8-го вересня 1979 р. в церкві Преса. Трійці в Кергонсоні на місці спочинку на цвинтарі св. Духа у Гемптонбургу, Н. Я.

Усім, що поділилися з нами невимовну печаль та поспішили з потіхою і допомогою — щиро Спасибі.

Муж — МАР'ЯН КЛИМ
Син — ЮРІЙ з дружиною ГАЛИНОЮ і внуками
ЙОСАФАТОМ, ЮРЧИКОМ і НАТАПОЧКОЮ
Син — АНДРІЙ з дружиною ЛІДІЄЮ
Брат — Д-р РОМАН ФИЛИПОВИЧ з дружиною
НОРОЮ і дітьми

Неділя, 23-го вересня 1979 р.,
година 1-ша по пол.

Площа СУМ-А „Хортиця”
Гантінгтон, Огайо

Субота, 15-го вересня 1979 року,
год. 8:30 веч.

У мистецькій програмі —
ТАНЦЮВАЛЬНА ГРУПА з АСТОРІЇ
Хорвог्राф — **Олена Оприско**

ЗаХОДОМ ОКУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в КЛІВЛЕНДІ, ОГАЙО

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ
З НАГОДИ 85-РІЧЧЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Субота, 15-го вересня 1979 року на СОЮЗІВЦІ

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ
Спеціальна програма і вибір „**МИСС СОЮЗІВКИ**” на 1980 РІК

ПРОГРАМА
Польова Свята Літургія
Слово про УНСОЮЗ
Мистецька програма
Спортова частина
Несподіванки

З А Б А В А
при звуках оркестри **СОЮЗІВКИ**
під кер. **Аліка Худолія**
і **Дорка Сенчишина**

Велика хоподжена зала „Веселки”.
Телефон Союзівки — (914) 626-5641

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2)

містах цієї країни і сміло може гордитися, що має найбільше число членів між нашими політичними організаціями. Про діяльність Відділів надруковано від 171-ої до 307-ої сторінки.

На шістьох сторінках вміщена стаття Вячеслава Давиденка „Вісник ООЧСУ 1947-1977”. В книжці коло 90 світлин, на яких деякі ділячі зняті по кількадесять разів, але, на жаль, редактор Вісника — В. Давиденко не має ані однієї світлинки. Ми знаємо його скромність, але його зникла повинна була бути в цій книзі про історію ООЧСУ, бо він був „сірою емінецією” цієї організації довгі роки.

Основником і першим головою ООЧСУ був Євген Ляхович, але вже від 1948-1953 року її очолював Ігнат Білинський, який і тепер її веде, почавши від 1975 р. Головами ООЧСУ були ще Іван Вовчук (1953-1960 і

1971-1974), Іван Винник (1965-1971) і Євген Лозинський (1961-1965).

ООЧСУ може слушно хвалитися успіхами своєї праці та великим числом своїх членів, хоч це може і не подобатися іншим партіям, які не поділяють про організацію своїх прихильників ще в таборах в Німеччині, сміючись з того, що тоді організовувалися СММ, якого члени і тепер становлять основу ООЧСУ.

Книжка „Історія ООЧСУ” свідчить про працю цієї організації також і в цій ділянці, що її можна б назвати „закордонною політикою”. — цю ділянку критикують інші наші партії.

„Історія ООЧСУ” видана майже люксово на гарному папері в твердій обкладинці, на синьому кольорі золотий друк. Вона буде багатим джерелом для майбутнього історика.

Появився перший...

(Закінчення зі стор. 1)

них публікацій англійською мовою з ділянок історії, літературознавства, бібліографії і інших дисциплін. Українська Наукова Фундація робить конструктивну і конкретну роботу у виданні необхідних публікацій і ширенні правди про Україну. Тисячі американських бібліотек одержали безкоштовно інформаційну брошуру УНФ „А Рідерс Гайд тук Українці”, що рекомендує 40 найважливіших англомовних праць про Україну та подає інформації

Замовлення на „Українсько-Американський Індекс” зі залученням 6 долларів треба вислати на таку адресу: Ukrainian Research Foundation, Inc. 6931 S. Yosemite St. Englewood, CO 80112.

В Торонто відбудеться...

(Закінчення зі стор. 1)

ніших зв'язків із дивізійниками у Великій Британії згуртуванням у СУВБ, що завершується спільним уфундуванням й участю у торжественним відкритті 20-го вересня ц. р. у Соборі св. Софії в Римі пропам'ятної таблиці „Українським воїнам, що полягли в боротьбі за волю України”, тощо.

Згідно із статуту Президія нової Головної Управи Братства на чергову трирічну каденцію повинна ле-

рейти до Канади, тому то й цей Головний Делегатський З'їзд Братства відбувається в Торонто, Канада.

На другий день, у неділю, 14-го жовтня делегати візьмуть участь у 9-й год. ранку в Богослуженнях, що будуть відправлятися в українських католицьких та православних церквах, а після того будуть продовжуватися ділові наради З'їзду, якщо не закінчатся попереднього дня, та передача діловодства новообраній Головній Управі.

ПОМЕР ВИЗНАЧНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1)

„Каменяр” (1926), „Веснянки” (1935). Крім того, перше в українській музичній літературі фортепіанове тріо і менші твори для фортепіано, скрипки, сольного пісню, опера „Бар Коха” (1926), обробки народних і стрілецьких пісень. З пізнішого періоду видатне місце посідають оркестрові твори: „Симфонія” (1943), „Коледняк” (1944), симфонічна поема „Дніпро” (1948), „Юнацьке рондо” (1946), „Прикарпатська симфонія” (1952),

концерти для скрипки з оркестром та опера „Довбуш” (1952), він зредував також ряд творів давніших композиторів тощо. Крім композиторської діяльності, С. Людкевич з автором багатьох наукових творів і підручників.

С. Людкевич відіграв важливу роль в піднесенні музичної культури, зокрема працюючи в музичному товаристві „Боян” і Музичному Інституті ім. М. Лисенка.

Великий успіх поселенців „Українського Села” в Апопці

Минуло два роки, як посадили містечка Апопка, привітав першого поселенця „Українського Села”. Від того часу зайшли великі зміни. Прибуло багато нових родин, які побудували гарні домівки і вдоволено живуть у тій тихій, здоровій, лісній околиці Центральної Флориди. Власники фірми — Ковальчук Степан, Володимир, Абрам Осип, подарували акрову площу, а п. Демянчук своїм коштом вибудував великий, гарний дім, щоб поселенці могли ним користуватися у їхньому релігійному та культурному житті. Виходить, що Господь Бог любить поселенців „Українського Села”, не тільки бо, що ми даром отримали гарну площу та дім, але найбільшим Божим даром для поселенців є о. Андрій Назаревич з дружиною Іванною, які спочатку були у нас як гості, а тепер як постійні поселенці-емерити, при допомозі цілої громади, почали будувати власного дому.

Дня 22-го липня ц. р. відбулися загальні збори Релігійно-Культурного Центру. Один день на кобзарському таборі. Від 12-го до 26-го серпня ц. р. біля містечка Емелентон в Пенсильванії на оселі „Всіх Святих” УПЦеркви в Америці, відбувся кобзарський табір. Цим цікавим, добре зорганізованим табором керував член Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, Ігор Махлай. На його плечах лежав весь тягар організації цього унікального табору. Учасники, крім гри на бандурі, вислухали лекції на тему „Розвиток західноєвропейської музики”, яку доповнював Юліан Китастий. Історію української музики читав Ігор Махлай. Про кобзарство читав Михайло Сердюк. Роман Рітачка вів гутірку на стросення і ремонту бандур. Відповідальні члени Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка.

Усіх учасників табору було 55 та 8 інструкторів, яких очолював маестро Григорій Трохимович Китастий. Бандура об'єднала молоді в одну українську родину. Громада мусить бути вільна нашої славної Капелі за цю велику громадську роботу. Завдяки керівним органам капелі п. П. Гончаренку та П. Китастому і її молодим капелянам постав цей перший табір, керований безпосередньо Капеллю Бандуристів ім. Т. Шевченка.

О 7-й год. ранку гуде сирена серед гри, ненавчимо трембіти в Карпатах. Це знак вставання. Мляво це все відбувається. Вставати не хочеться, бо минулої ночі сиділи біля багаття аж до півночі. Два гудки і рівно о 8-й годині сніданок. Молитву „Отче наш” співають молоді голоси. Я не знаю інших таборів, щоб так гарно співали молитву перед їжею. А таборів бачив чимало сам, бо колись табував.

9-та година. Гучно мовить проголошує заняття. Всі розходяться по своїх групах. Лекції тягнуться до 1-ї години. Учасники поділені на п'ять основних груп. До кожної групи приділено інструктора та помічника. Інструкторський склад: Михайло Сердюк, Юліан Китастий, Роман Рітачка, Ігор Махлай, Наталка Дмитрієва, Марко Фаріон, Микола Дейчаківський та Тарас Махлай. О 11-й годині перерив заняття на короткі виходи. Продовжується лекція із попереднього дня. Читає Юліан Китастий. Матеріал добре

Василь Фіщик

підготований, мова добірна і чітка. Аж тяжко повірити, що цей молодий чоловік виріс в Америці. Юліан подає зразки музики Бетговена, Баха, Моцарта на магістфонній стрічці.

О першій годині обід. „Отче наш” співають голосніше і жвавіше. Пообідавши, група молодих дітяк співає: „Дякуємо, дякуємо аж підскакуємо”. Від другої до четвертої — гра на бандурі.

Між 4-ю і 6-ю годиною вільний час. Одні співають до річки Аллегані, щоб поплавати на човнах і покататися. Інші займаються спортом, чи відпочивають серед чудової гірської природи.

О 6-й годині загула сирена. Вечеря. Скільки гамору, шуму, П'ять хвилин і всі мовчать. Так як кожний раз співають молитву. По вечірній лекції про стросення бандури. Розповідає Роман Рітачка. Виходить тягнеться 45 хвилин. Десять хвилин перерви. Співом керує сам Григорій Трохимович Китастий. „Перше проспівайте мені ої нотки, що на дошці” — каже Григорій Трохимович. „Ану, ще. Ну, це вже краще!” І коли всі проспівують без помилки сольфеджо, Григорій Трохимович приступає до пісні. От, сьогодні візьміть: „Бондарівну”. Розповідає учасником про зміст пісні. Кажеться, що ця пісня історична. Перша частина безжурна, весела, а далі трагедія української діщини, коли займанець хоче над нею панувати. Кінець пісні трагічний. Отож і співають так. Висловіть переживання Бондарівни пісню. І просто дикується, як ці діти розуміють пісню. Чуте у пісні радість, безтурботність, плач і трагічний кінець. О 10-й годині відпускають на відпочинок.

Але, де там. Всі до вогнища і там ще довго чути гамір, а далі шепіт. І десь після півночі весь табір замовкає.

Ми часто у наших часописах запитуємо себе: де наша молодість? Наша молодість є. Вона з нами. І тому ще раз хочемо сказати, що ми маємо талановиту, здібну, розумну молодість. Якщо хто не вірить, хай приїде на концерт нашої славної Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка і побачить частину цієї молоді.

П. Прокопчук

В 100-ту річницю народження Симона Петлюри

У неділю 20-го травня ц. р., у осередку української православної церкви св. Андрія Первозванного у Бавнд Бруку, відбулися урочисті відзначення та вшанування присвячені сл. п. Голові Директорії і Головному Отаманові Військ Фльоти Української Народної Республіки Симонові В. Петлюрі в соту річницю його народження.

Соборну Архисейську Службу Божу відправив Блаженніший Митрополит Мстислав і Високопреосвященніший Архисейський Марко. Сослужили ім: голова Консисторії протопрес. А. Селіпін та численне духовенство з ближніх та дальших околиць. Співав посиленний хор під керівництвом проф. В. Завітєвнич. Патрістичне слово про Героя Симонові Петлюрі і його відданість українській справі вголосив сам Митрополит Мстислав.

Після відправлення Літургії, процесія з Церкви Пам'ятника перейшла до Храма Пам'ятника, біля якого від дошких років лежить перша надгробна плита з могилі покійного Головного Отамана Симонові В. Петлюрі, що привезена з Парижу. Тут біля цієї плити удекоровано гарним великим вінком і китицями червоних рож, а навколо безліччю прапорів від комбатантських організацій, молоді та товариства Прихильників УНР, — відбулася урочиста Панахида по сл. п. Симонові Петлюрі.

По відправленні Панахиди коло Храма Пам'ятника, яку очолює Митрополит Мстислав і вголосішення ним відповідного слова над символічною могилою С. Петлюри, все духовенство і вірні, на прохання Митрополита, перейшли до могилі померлого півтора року тому, колишнього прем'єр-міністра Української Народної Республіки, проф. Бориса Мартоса, де було відправлено Панахиду та посвячено Пам'ятник на його могилі. Тут же перше слово над його могилою, крім Митрополита Мстислава, вголосив член опіки і збереження спадщини покійного професора — д-р С. Ворух.

Пізніше велика частина духовенства, семінаристів та вірних перейшла до недалекого готелю „Шератон”, де відбулася тропеза по сл. п. Симонові Петлюрі.

Молитву відчитав Владика Митрополит Мстислав, запросивши на даліше перепровадження трапези д-р Ю. Криволапа. Гарну і змістовну доповідь „Симон Петлюра і Церква” прочитав студент Семінарії О. Гуцал. З черги промовляв Владика Архисейський Марко. Добре своїм змістом слово — привітання сказав від Державного Центру УНР, член Уряду УНР, голова Головної Управи Об'єднання Прихильників ДЦ УНР ім. Павло Лимаренко. Крім того промовляв від УРДП д-р В. Гришко й інші. На закінчення д-р Ст. Ворух висвітлив фільм з життя кол. прем'єр-міністра проф. Бориса Мартоса вяснюючи певні взаємодії між покійним Б. Мартосом з головним отаманом Симоном Петлюрою.

Під час трапези п-і Л. Сердюк з мистецьким хистом прочитав твір В. Стефаніка „Сини”, а Капеля Бандуристів ім. „Лесі Українки” відспівала пісні: „Встала хмара з-за ліману”, „У полі могила” і „Зелений гай”.

Українським національним гимном „Ще не вмерла України” закінчено цю небувалу імпрезу присвячену сотій річниці народження Великого Сина України Симонові В. Петлюрі.

При цій нагоді Громадський Комітет всіх організацій Ньюарку — Ірвінгтону і околиць, що постав і діє за рамени УККА Ньюарку — Ірвінгтону, Н.Дж., пригласив усіх українців, мешканців даної околиці, що Академія присвятила 100-літтю народження Голови Директорії і Головного Отамана Військ Української Народної Республіки Симонові В. Петлюрі, який своє життя від студентських років до своєї трагічної смерті був присвятив своєму народові, борючись за звільнення своєї Батьківщини — України від будь-якого наїзника і на своєму пості загинув трагічно 53 роки тому, маючи лише 47 років життя, відбудеться 30-го вересня ц. р. о год 4-й по полудні, в Українському Народному Домі в Ірвінгтоні Н.Дж.

У цей день відбудеться скрізь по всіх церквах даної місцевості урочисті Панахиди за спокій душі сл. п. Симонові Петлюрі.

(К. Степовий).

„Дивізійна бараболя”

У Лігайтоні, Па., на Оселі ім. Олега Ольжича в суботу, 22-го вересня ц. р. Станіслав Братства кол. воїнів 1-ї Української Дивізії УНА у Філадельфії й Лігайтоні спільно влаштовують, — тепер на відміну розривкову імпрезу (а й такої треба) — традиційне дивізійне „печення бараболі”.

Сповідання цього року свої поважні статутівні завдання — відзначення 35-річчя боїв під Бродами, збірні на охорону воєнних могил та інвалідів, розпродаж видань Братства, збори та з'їзди, — приходить час бодай частинно виконати також статутове завдання — дбати про товариське співжиття членства.

У тій власне цілі товариської розваги обидві Станіслав Дивізійники у Лігайтоні й Філадельфії відбудуть свої традиційні товарисько-розважові „осінні маневри” під видом „дивізійного печення бараболі” в суботу, 22-го вересня ц. р. на святому гірському повітряно гостинній Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні.

Уже від 1-ї год. по полудні буде до диспозиції гостей буфет під зарядом пань-дружин дивізійників під проводом п-і Ірени Прончак (кажуть будуть печені кури, смажні „відбиванці-гембургери”, печенна бараболя з бринзеною й іншими перченими додатками, й різноманітними напійками, від найхолодніших до найгорячіших).

А в 9-й год. вечора почнеться дивізійна забава аж до „пів до другої години” та гри оркестри дивізійника О. Строцького. Забавою аранжуватиме, як і попередніми роками, відомий у тому мистецькому ремеслі — Мирослав Прончак. Під час забави буде також коротка мистецька програма із виступами танцювальної групи української молоді з МекАду під керівництвом Миколи Бойчука, ця танцювальна група — це українська молодь 3,4, а то й 5-го покоління при церковній парафії в МекАду під проводом свого пароха о. Богдана Левницького, колишнього капелана Української Дивізії.

Очевидно річ, до диспозиції гостей на нічліг є гостинні кімнати Оселі. Досвід минулого року дає сподівання, що й цього року скористають численно із нагоди погортити на свіжому повітрі при печенні бараболі та потім розважитись й „відпочити” у танцях до пів до другої години” усі комбатанти (нижче й вище побороваго віку 70 кл.), громадянство та молоді, словом, всі, що такої розваги й „відпочинку” хочуть і... ще можуть.

О. Л-ий

ОЛЕНА ЗВІЧАЙНА та МИХАЙЛО МІЛАКОВИЧ
ВОРОГ НАРОДУ
ПОВІСТЬ У ДВОХ ТОМАХ
Том перший: Проти Течії. Том другий: Пляшка Рабіна. Ціна 15.00 дол.
939 сторінок.
Замовляти: книгарський відділ при „Свободі”, пересилаючи чек або поштовою переказ, долучуючи 75 центів на кошти пересилки.
„Свобода”, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303

О. Л-ий

„It gives the lie to all the history books that reduce Shevchenko to a line — poet, palster, serf.”

„Battle Creek Enquirer and News”

SHEVCHENKO'S TESTAMENT

ANNOTATED COMMENTARIES

by JOHN PANCHUK

CONTENTS:

Preface; Testament (Zapoviti); The poetry of Shevchenko; Christmas Day — 1845; Biblical Influences; Mounds; The Steppes; The Dnieper; Ukraine: Name, Area, People; The Lure of Ukraine; Ukraine — Palanoma; Ukraine Under the Tsar; Ukraine under the Commissars; Shevchenko's Ukraine; In Hoc Signo; Selected Translations; List of Published English Translations of Shevchenko's Testament.

Illustrations: Taras Shevchenko (Photo 1860); Taras Shevchenko Monument in Kaniv, Ukraine; Taras Shevchenko Monument in Washington, D.C.

Price: Soft Cover \$3.00.

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

„The Rainbow” — „VESELKA”

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

На дарунок для дітей!

• НЕ ВИТРАЧАЙТЕ ГРОШЕЙ НА НЕПОТРІБНІ ЗАКУПИ ДЛЯ ДІТЕЙ!
• НЕ РОБІТЬ КРИВДИ ДІТЯМ — ВУКАМ!
• ПЕРЕДПЛАТИТЬ —

THE RAINBOW
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ШКОЛИ

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія. Річна передплата у ЗСА — 8.00 дол., у інших країнах — рівнозначність цієї суми. Для членів УНС — 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 долар.

„THE RAINBOW” — „VESELKA”

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го ВЕРЕСНЯ 1979 р.
ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-Вілд. о год. 2-4-й по поп. біля церкви св. Марії, 73-81 Washington St. у Кліфтоні. Проситися чл. прийти. — Управа.

HELP WANTED

MACHINE OPERATORS
1st, 2nd, 3rd shift
Applications being taken.
CONCORD PLASTICS, INC.
51 Lafayette Street
Carteret, N.J. 07008

ДО ВІНАЙМУ

До винайму у Байоні, Н. Дж. 4 КІМНАТИ, на 1-му повер. з оргіваним гарячою водою. Свіжо відновлено. Гарна вулиця. Готове до зайняття. Поміркувана ціна. Tel.: (201) 436-8608

REAL ESTATE

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500

Пріймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авто та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентів і олісн.

Продас і приймає на продаж нерухомості в Мей-пелуді. Ірвінгтоні та всіх доколичних місцевостях.

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ В ФЛОРІДІ НОВІ

2 родинні домів від 70,000, або на одну родину \$35,000. Ділянки під хату від \$8,500. Містова вода, „сверс”, дороги, близько Народного Дому і церкви.

SUNNYLAND REALTY
855 N. Park Avenue
Apopka, Florida 32703
Stephen Kowalchuk
Realtor (305) 886-3060

Excellent value — 2 story, 5 bedroom, 2 baths, home with 2 car garage, work shop, on 2 acres. Could easily make 2 apts. has wood & oil heating system. Taxes \$200 Asking \$69,000.

10+ acres, 347 road front. \$1500 per acre.

JANITH B. VOGT, Brkr
Rt. #55, Eldred, N.Y. 12732
(914) 557-8177

WALK TO SOUVIZKA

From this 3 bedroom secluded country home on almost 2 landscaped acres, cozy stone fireplace, low taxes. \$43,000.

KOPP OF KERHONKSON, N.Y.

Dial: (914) 626-7500

70 акрів землі, 1200 фронту до гірського потоку і до асфальтової дороги. Ціна: \$55,000.00

5 акрів землі, 1000 фронту до асфальтової дороги. Ставок. Ціна: \$25,000.00

Новий дім, 3 акри землі, близько Сумішки Ціна: \$45,000.00

STEPHAN OLEKSIW
Licensed Real Estate Broker
Rock Haven Rd., P.O. Box 348
Kerhonskon, N.Y. 12446
Tel. Kerhonskon (914) 626-7692

•FUNERAL DIRECTORS•

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Вальді Вуку і перенесенням Тілівних Останків з різних країн світу.

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J.

ESex 5-5555

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ

Подбайте, щоб в кожній публічній бібліотеці була повна і сучасна датована

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий \$45.00 — ЦІНА — Том 2-ий \$60.00

Хто замовить ОБА ТОМИ платити \$94.50

Тут відітати і разом з чеком або поштовим пере